

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

łódzkie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Raport

MODUŁ I

RAPORT OPISUJĄCY POTRZEBY EDUKACYJNE I SZKOLENIOWE ZGŁASZANE PRZEZ MIESZKAŃCÓW SUBREGIONU SKIERNIEWICKIEGO

**Badanie zrealizowane w ramach projektu pt: „Wszechnica Skierniewicka”
współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach
Europejskiego Funduszu Społecznego**

Opracował:

Kierownik projektu: dr Elżbieta Stokowska

Koordynator prac badawczych: dr hab. Elżbieta Psyk-Piotrowska prof. UŁ

Kierownik działu realizacji badań terenowych: dr Katarzyna Grzeszkiewicz-Radulska

Zespół w składzie:

dr Małgorzata Potoczna, dr Aleksandra Stankiewicz, mgr Michał Czaporowski,
mgr Katarzyna Frankowicz-Magdziarz, mgr Jerzy Piotr Jabłoński, mgr Wojciech Jabłoński,
mgr Kinga Kwiatkowska, mgr Anna Pietranek, mgr Małgorzata Sęk, mgr Agnieszka
Skolimowska, mgr Patrycja Wędzel

Skierniewice 2011

SPIS TREŚCI

INFORMACJE METODOLOGICZNE	3
HISTORIA EDUKACYJNA RESPONDENTÓW – UKOŃCZONE SZKOŁY I ODBYTE SZKOLENIA.....	6
ZAINTERESOWANIE PODJĘCIEM NAUKI W SZKOŁACH ORAZ UKOŃCZENIEM KURSÓW.....	13
OPINIE DOTYCZĄCE EDUKACJI I SYTUACJI NA LOKALNYM RYNKU PRACY	26
SYTUACJA ZAWODOWA RESPONDENTÓW.....	34
PODSUMOWANIE	45
WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW	46

INFORMACJE METODOLOGICZNE

Badanie zostało przeprowadzone w okresie od maja do sierpnia 2011 roku na 1000-osobowej kwotowej reprezentatywnej próbie mieszkańców subregionu skierniewickiego (powiaty: miasto Skierniewice, skierniewicki, kutnowski, rawski, łączycki i łowicki).

Decyzja o zastosowaniu próby kwotowej wynikała w dużej mierze z ustaleń zapisanych we wniosku projektu, które określały z góry wielkość próby zrealizowanej na 1000 jednostek¹. Próbę dobrano pod względem trzech powiązanych kryteriów: płci, wieku i miejsca zamieszkania (gminy), a wykorzystanym źródłem informacji o rozkładzie tych cech w populacji były dane Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2009. Z uwagi na dezaktualizację danych na temat struktury mieszkańców subregionu pod względem wykształcenia (najświeższe dane pochodzą ze Spisu Powszechnego w 2002 r.), zmienna ta nie mogła zostać kryterium doboru.

Uwzględniając profil Wszechnicy Skierniewickiej jako jednostki, która ma być powołana do prowadzenia kształcenia ustawicznego dla potrzeb regionalnego rynku pracy, konstrukcja próby wymagała dokonania pewnych ograniczeń wiekowych, dla osób które mogłyby się do niej dostać. Zdecydowano, że z populacji dorosłych mieszkańców subregionu, w badaniu będą mogły uczestniczyć kobiety w wieku 25-59 lat oraz mężczyźni w wieku 25-64 lat. Jest to okres, który przypada na wiek produkcyjny każdej płci, po zakończeniu formalnego kształcenia.

Należy dodać, że próbę dobrano w taki sposób, aby odznaczała się walorem reprezentatywności (dla wymienionych cech) nie tylko na poziomie całej populacji, ale także na poziomie powiatów i gmin. Trzeba jednak dodać, że wyciąganie wniosków z badań na poziomie gmin jest ryzykowne, szczególnie w przypadku tych jednostek terytorialnych, w których liczba przebadanych osób jest niewielka. Zastosowane tu rozwiązanie daje jeszcze korzyść w innym względzie – ogranicza uznaniowość ankietera w wyborze osób badanych i przeciwdziała tendencji do realizacji wywiadów z osobami z własnego otoczenia. Dodatkowo, aby ograniczyć ten problem wśród ankieterów realizujących badania

¹ Realizacja badań na próbie losowej wymagałaby: 1) znajomości orientacyjnego poziomu realizacji próby (*response rate*) na terenie subregionu i wykorzystania tej informacji do ustalenia odpowiednio większej wielkości próby założonej; 2) dodatkowych środków na zakup próby.

w większych miastach, tereny te podzielono na rejony. Konstrukcję próby przedstawiamy w załączniku.

Materiał został zebrany za pomocą indywidualnego wywiadu kwestionariuszowego (*face-to-face*).

Główne pytania problemowe sformułowano w następujący sposób:

1. Jaka jest przeszłość edukacyjna i szkoleniowa badanych? (Do jakich szkół uczęszczali? Jakie szkolenia ukończyli?)
2. Jakie są plany edukacyjne badanych? (Nauką w jakich szkołach są zainteresowani? W jakich szkoleniach zamierzają uczestniczyć?)
3. Jakie czynniki warunkują charakter edukacyjnych planów osób badanych? Czynniki wyjaśniające plany edukacyjne i szkoleniowe poszukiwane w obrębie następujących zmiennych:
  - Płeć;
  - Wiek;
  - Miejsce zamieszkania (powiat);
  - Przeszłość szkoleniowa badanych (fakt ukończenia w przeszłości – lub nie – kursów i szkoleń.
4. Jaką aktualnie (ostatnio) pracę zarobkową wykonują (wykonywali) badani (zawód, stanowisko, umowa, dochody, itp.)?
5. Jakie są aspiracje życiowe, dążenia badanych?
6. Jakie czynniki – zdaniem respondentów – wpływają na sukces i powodzenie w życiu?
7. Jak badani postrzegają wykształcenie jako wartość w obecnym świecie?
8. Na ile badani są zadowoleni z własnego poziomu wykształcenia (ocena słuszności obranej ścieżki edukacyjnej, dostrzeżone błędy)?
9. Na ile badani odczuwają brak wykształcenia i kwalifikacji w różnych dziedzinach życia (w pracy zawodowej, w czasie wolnym, do posługiwania się nowoczesnymi technologiami, itd.)?
10. Czy badani mają potrzebę doskonalenia własnych kompetencji zawodowych?
11. Jak badani charakteryzują i oceniają obecnie/ostatnio wykonywaną pracę (atrakcyjność zarobków; wymóg dokończenia się; wykonywanie rutynowych czynności vs. rozwiązywanie nowych problemów; praca w grupie; satysfakcja z wykonywanych zadań;

zgodność z wykształceniem; pewność zatrudnienia; ilość czasu poświęcanego na pracę, itd.)?

12. Jak badani oceniają i prognozują sytuację na lokalnym rynku pracy (pod względem liczby wolnych miejsc pracy, szansy znalezienia odpowiedniej pracy)?
13. Jakie mechanizmy wymuszają – w opinii badanych – potrzebę *uczenia się przez całe życie* (powody uniwersalne, powody lokalne, powody indywidualne)?
14. Jakie emocje wywoływane są u badanych myślą o ewentualnym przekwalifikowaniu się do nowego zawodu?
15. Na ile badani są mobilni zawodowo – gotowi do zmiany miejsca zamieszkania; dojeżdżania do miejsca pracy; wyjazdu za granicę?
16. Jakie negatywne wyobrażenia na temat szkoleń towarzyszą respondentom (przydatność w znalezieniu pracy; rodzaj przekazywanej wiedzy: teoretyczna vs. praktyczna; grupy postrzegane jako główni beneficjenci szkoleń, itd.)?

Sposób pomiaru zmiennych przedstawia opracowany kwestionariusz wywiadu – w załączeniu².

Rezultaty badań przedstawione są w postaci rozkładów jednozmiennowych oraz dwuzmiennowych³.

Wszystkich klasyfikacji profili kształcenia zamieszczonych w raporcie dokonano w oparciu o Polską Klasyfikację Edukacji (PKE)⁴. W szczególności bazowano na następujących tablicach kodów klasyfikacji kształcenia i wykształcenia, stanowiących część PKE: tablicy 7A (kody profili kształcenia), tablicy 7B (kody dziedzin kształcenia – specjalności, kierunków studiów, dyscyplin nauki) oraz tablicy 8 (kody poziomów wykształcenia).

Sytuacja zawodowa badanych została opisana za pomocą kategorii Klasyfikacji Zawodów i Specjalności⁵.

² Część pytań kwestionariusza została zaczerpnięta, w dosłownym brzmieniu lub po modyfikacji, z badań *Centrum Badania Opinii Społecznej* oraz *Polskiego Generalnego Sondażu Społecznego*.

³ W tabelach prezentujących rozkłady odpowiedzi na pytania jednoodpowiedziowe – z uwagi na zaokrąglenia – procenty mogą nie sumować się do 100.

⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z 6 maja 2003 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Edukacji, Dz.U. nr 98, poz. 895.

⁵ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania, Dz.U. nr 82, poz. 537.

HISTORIA EDUKACYJNA RESPONDENTÓW – UKOŃCZONE SZKOŁY I ODBYTE SZKOLENIA

W poniższych tabelach zestawiono informacje obrazujące edukacyjną przeszłość respondentów. Tabela 1 zawiera dane o poziomie wykształcenia respondentów (biorąc pod uwagę ukończoną szkołę najwyższego szczebla).

Tabela 1. Poziom wykształcenia respondentów

Typ szkoły	Odsetek respondentów
Podstawowe + gimnazjalne	6,6%
Zasadnicze zawodowe	22,3%
Średnie	33,8%
Policealne	7,9%
Wyższe	29,4%

Jak widać, ponad 1/3 badanych legitymuje się wykształceniem średnim, niewiele mniejszy odsetek respondentów posiada wykształcenie wyższe. Edukację na etapie zasadniczej szkoły zawodowej zakończyła nieco ponad 1/5 ankietowanych.

W kwestionariuszu – niezależnie od deklarowanego poziomu wykształcenia – pytaliśmy badanych o szczegóły związane z nauką w każdej ze szkół, do jakich uczęszczali w swoim życiu (obojętnie, czy je ukończyli, czy też nie). Staraliśmy się między innymi ustalić profil placówek, w jakich pobierali oni naukę. Najczęściej pojawiające się odpowiedzi prezentujemy w poniższych tabelach⁶.

Tabela 2. Profile zasadniczych szkół zawodowych, do których uczęszczają / uczęszczali respondenci (top 5)

Profil szkoły (oznaczenie kodu z PKE i nazwa)	Odsetek respondentów
P10 – mechaniczny (niesamochodowy)	17,0%
P13 – rolno-spożywczy (rolniczy)	12,9%
P13 – rolno-spożywczy (przetwórstwo spożywcze)	10,1%
P16 – tekstylny	9,9%
P19 – usługowo-gospodarczy (usługi techniczne)	9,9%

⁶ Wykorzystane w zestawieniach kategorie profili kształcenia Polskiej Klasyfikacji Edukacji (tablica 7A) zostały – w niektórych przypadkach – uszczegółowione. I tak, z profilu „rolno-spożywczy” wyodrębniono podprofile „rolniczy” oraz „przetwórstwo spożywcze”; z profilu „mechaniczny” wyodrębniono podprofile „samochodowy” oraz „niesamochodowy”; z profilu usługowo-gospodarczego wyodrębniono podprofile „handlowy”, „usługi techniczne” oraz „inne”; profil „socjalny” podzielono na podprofile „medyczny”, „praca socjalna” i „BHP”; profil „społeczno-socjalny” podzielono na podprofile „pedagogiczny” i „inne”.

Tabela 3. Profile techników i liceów profilowanych, do których uczęszczają / uczęszczali respondenci (top 5)

Profil szkoły (oznaczenie kodu z PKE i nazwa)	Odsetek respondentów
P10 – mechaniczny (niesamochodowy)	20,1%
P03 – ekonomiczno-administracyjny	18,1%
P13 – rolno-spożywczy (rolniczy)	10,9%
P13 – rolno-spożywczy (przetwórstwo spożywcze)	7,9%
P04 – elektryczno-energetyczny	6,3%

Tabela 4. Profile szkół pomaturalnych / policealnych, do których uczęszczają / uczęszczali respondenci (top 5)

Profil szkoły (oznaczenie kodu z PKE i nazwa)	Odsetek respondentów
P14 – socjalny (medyczny)	18,5%
P03 – ekonomiczno-administracyjny	16,3%
P15 – społeczno-socjalny (pedagogiczny)	12,6%
P13 – rolno-spożywczy (rolniczy)	7,4%
P14 – socjalny (BHP)	7,4%

Z danych wynika, że na poziomie szkolnictwa zawodowego, średniego i policealnego, najczęściej wybieranymi przez ankietowanych szkołami były te o profilu mechanicznym (niesamochodowym), rolniczo-spożywczym oraz ekonomiczno-administracyjnym.

Badanych zapytaliśmy również o doświadczenia związane z nauką w szkołach wyższych.

W szkole wyższej uczy się obecnie 4,1% respondentów. Spośród wszystkich obecnie studiujących: jeden kierunek studiuje 87,8%, a dwa kierunki – 12,2% respondentów. I kierunek studiuje w trybie zaocznym 90,2% badanych, w dziennym – 9,8% respondentów. I kierunek na studiach I stopnia studiuje 39,0% respondentów, na studiach II stopnia – 29,3%, na studiach magisterskich – 14,6%, na podyplomowych – 14,6%, a na doktoranckich – 2,4% badanych.

Najpopularniejszymi kierunkami są te reprezentujące nauki o zarządzaniu i administracji (profil 345⁷) – studiuje je 24,4% respondentów.

W szkole wyższej w przeszłości uczyło się 33,6% ankietowanych. Spośród wszystkich kiedyś studiujących: jeden kierunek studiowało 69,0% badanych, dwa – 24,4%, a trzy – 6,5% respondentów.

⁷ Kod dziedzin kształcenia tablicy 7B Polskiej Klasyfikacji Edukacji.

I kierunek studiowało w trybie zaocznym 56,8% badanych, w dziennym – 42,9%, a w wieczorowym – 2,1% badanych (TP – 0,3%). I kierunek na studiach I stopnia studiowało 46,7% respondentów, na studiach II stopnia – 15,8%, na studiach magisterskich – 47,0%, a na podyplomowych – 1,5% badanych.

II kierunek studiowało w trybie zaocznym 85,6% badanych, w dziennym – 13,5%, a w wieczorowym – 1,0% badanych (TP – 1,0%). II kierunek na studiach I stopnia studiowało 21,2% respondentów, na studiach II stopnia – 30,8%, na studiach magisterskich – 8,7%, na podyplomowych – 39,4%, a na doktoranckich – 1,0% badanych (TP – 1,0%).

Tabele 5 i 6 prezentują najczęściej wskazywane przez ankietowanych profile kierunków, jakie studiowali⁸.

Tabela 5. Profile kierunków szkół wyższych, do których uczęszczali respondenci – I kierunek (top 5)

Profil kierunku (oznaczenie kodu z PKE i nazwa)	Odsetek respondentów
142 – nauka o kształceniu	17,3%
345 – nauki o zarządzaniu i administracji	9,9%
340 – zarządzanie i marketing	7,8%
223 – język ojczysty	4,8%
621 – produkcja roślinna i zwierzęca	4,5%

Tabela 6. Profile kierunków szkół wyższych, do których uczęszczali respondenci – II kierunek (top 4)

Profil kierunku (oznaczenie kodu z PKE i nazwa)	Odsetek respondentów
142 – nauka o kształceniu	17,3%
345 – nauki o zarządzaniu i administracji	16,3%
314 – ekonomia	12,5%
481 – informatyka	5,8%

Jak widać, kierunkami cieszącymi się największą popularnością są te reprezentujące naukę o kształceniu (pedagogika ogólna i specjalna), nauki o zarządzaniu i administracji, zarządzanie i marketing oraz ekonomię.

Oprócz pytań rekonstruujących szkolną karierę respondentów, w kwestionariuszu umieściliśmy blok poświęcony udziałowi badanych w różnego rodzaju kursach i szkoleniach. Przede wszystkim zainteresowani byliśmy tymi szkoleniami, które organizowane były od stycznia 2010 roku, a więc w półtorarocznym okresie poprzedzającym wizytę ankietera.

⁸ Wykorzystano klasyfikację dziedzin kształcenia Polskiej Klasyfikacji Edukacji (tablica 7B).

Udział w jakichkolwiek kursach i szkoleniach organizowanych po styczniu 2010 roku deklaruje 35,0% respondentów. W tabeli 7 prezentujemy dane objaśniające zależności między deklaracją ukończenia szkoleń a społeczno-demograficznymi cechami respondenta.

Tabela 7. Deklaracja udziału w kursach i szkoleniach po styczniu 2010 roku a cechy respondenta

Płeć		Wiek w latach			
K	M	25-34	35-44	45-54	55-59(64)
38,1%	32,2%	43,2%	35,0%	33,2%	24,9%
Powiat					
kutnowski	łęczycki	łowicki	rawski	miasto S-ce	s-cki
37,9%	41,7%	30,2%	35,4%	31,2%	32,6%

Kobiety częściej niż mężczyźni brały udział w szkoleniach. Uczestnictwo w szkoleniach powiązane jest również z wiekiem (im młodszy respondent, tym częściej deklaruje ukończenie kursów) oraz z powiatem, który zamieszkuje respondent (największy odsetek odnotowany w powiecie łęczyckim, najniższy – w łowickim).

Osobom, które zadeklarowały udział w co najmniej jednym szkoleniu organizowanym od stycznia 2010 roku, zadaliśmy szereg uszczegóławiających pytań, dotyczących specyfiki szkoleń, jakie ukończyli. Prosimy respondentów, aby w odniesieniu do każdego odbytego kursu podali jego tematykę, źródło finansowania, informacje o tym, kto był pomysłodawcą udziału badanego w szkoleniu, kto prowadził szkolenie, w jakim stopniu kurs opierał się na e-learningu, w jakim stopniu forma szkolenia była wykładowa/warsztatowa, na ile uczestnik jest zadowolony ze szkolenia oraz czy ukończenie kursu wiązało się z otrzymaniem określonych uprawnień.

Badani wzięli łącznie udział w 521 szkoleniach. Poniżej prezentujemy szczegółowe informacje dotyczące tych kursów⁹.

Tabela 8. Obszary tematyczne szkoleń (top 4)

Obszar tematyczny	Odsetek szkoleń
Szkolenia dla nauczycieli	13,1%
Inne szkolenia (nieskategoryzowane)	12,4%
Ochrona środowiska pracy	11,2%
Szkolenia unijne	7,1%

⁹ Dane w tabelach opocentowane są do łącznej liczby szkoleń: 521 szkoleń = 100%. Wyjątek stanowi tabela 13 – dane w niej umieszczone opocentowane są do ogólnej liczby szkoleń z pominięciem tych, które realizowane były w całości na platformie e-learningowej (odpowiedź nr 1 w pytaniu o e-learning – tabela 12).

Tabela 9. Źródło finansowania szkoleń

Źródło finansowania	Odsetek szkoleń
Sam respondent	14,0%
Pracodawca respondenta	55,5%
Respondent oraz jego pracodawca	4,0%
Udział w szkoleniu bezpłatny / finansowany ze środków zewnętrznych	25,9%
TP	0,6%

Tabela 10. Pomysłodawca uczestniczenia respondenta w szkoleniu

Pomysłodawca	Odsetek szkoleń
Sam respondent	40,3%
Pracodawca respondenta (szkolenie obowiązkowe)	34,2%
Pracodawca respondenta (szkolenie fakultatywne)	19,0%
Urząd Pracy, w którym zarejestrowany jest respondent	2,3%
Inna sytuacja	4,2%

Tabela 11. Prowadzący szkolenie

Prowadzący	Odsetek szkoleń
Pracownik firmy respondenta	12,7%
Pracownik firmy zewnętrznej	86,2%
TP	1,2%

Tabela 12. Wykorzystanie e-learningu

E-learning	Odsetek szkoleń
Całe szkolenie prowadzone przez Internet	12,7%
Część szkolenia prowadzona w trakcie osobistego spotkania, część przez Internet	86,2%
Całe szkolenie prowadzone w trakcie osobistego spotkania	1,2%
TP	0,2%

Tabela 13. Forma szkolenia

Forma	Odsetek szkoleń
1 – wyłącznie wykład	34,5%
2	9,3%
3	39,3%
4	11,6%
5 – wyłącznie warsztat	5,1%
TP	0,2%

Tabela 14. Zadowolenie respondenta ze szkolenia

Zadowolenie	Odsetek szkoleń
Bardzo zadowolony	44,3%
Raczej zadowolony	48,6%
Raczej niezadowolony	4,8%
Bardzo niezadowolony	1,7%
TP	0,6%

Tabela 15. Uzyskanie uprawnień / certyfikatów pozwalających na wykonywanie określonej pracy

Uprawnienia	Odsetek szkoleń
Tak	61,8%
Nie	35,5%
TP	2,7%

Jak wynika z zaprezentowanych danych, szkolenia, w których uczestniczyli badani, były najczęściej poświęcone kwestiom nauczycielskim, kwestiom ochrony środowiska pracy (np. kursy BHP, p-poż, pierwszej pomocy) oraz zagadnieniom związanym z wykorzystywaniem funduszy unijnych. W ponad połowie przypadków szkolenia zostały sfinansowane przez pracodawcę respondenta, co czwarty kurs został opłacony ze środków zewnętrznych. Koszt jedynie 14% kursów został pokryty przez samego badanego. Mimo tego, inicjatywa udziału w szkoleniu w przypadku 40% szkoleń pochodziła od samego respondenta; prawie wszystkie pozostałe kursy zostały badanym zaproponowane przez pracodawców – udział w nich był najczęściej obowiązkowy.

Przeważająca część szkoleń była prowadzona przez trenerów z firm zewnętrznych, którzy łączyli tradycyjne, oparte na kontakcie osobistym, formy przekazywania wiedzy z e-learningiem; szkolenia realizowane wyłącznie w Internecie stanowiły jedynie nieco ponad 10% wszystkich kursów. W szkoleniach najczęściej wykorzystywano zarówno metody wykładowe, jak i warsztatowe, choć warto zauważyć, że ponad 1/3 wszystkich kursów była realizowana jedynie za pomocą tradycyjnego wykładu.

Udział w prawie wszystkich szkoleniach był dla respondentów satysfakcjonujący. W efekcie ukończenia ponad 60% kursów badani zyskali uprawnienia i certyfikaty zezwalające na wykonywanie określonej pracy.

Respondentów pytaliśmy również o szkolenia, jakie odbyli również przed 2010 rokiem. W tym przypadku interesowały nas jedynie te kursy, które badani postrzegają jako

szczególnie istotne w ich karierze zawodowej; kursy, które dały specjalne uprawnienia, certyfikaty pozwalające respondentom np. awansować.

Udział w szkoleniach organizowanych przed styczniem 2010 roku, ale istotnych w karierze zawodowej respondenta, deklaruje 50,9% badanych. W tabeli 16 prezentujemy dane obrazujące zależności między udziałem w takich kursach a społeczno-demograficznymi charakterystykami respondentów.

Tabela 16. Deklaracja udziału w istotnych dla kariery zawodowej respondenta kursach i szkoleniach przed 2010 rokiem a cechy respondenta

Płeć		Wiek w latach			
K	M	25-34	35-44	45-54	55-59(64)
45,8%	55,6%	48,3%	52,7%	54,2%	47,5%
Powiat					
kutnowski	łęczycki	łowicki	rawski	miasto S-ce	s-cki
46,4%	52,5%	53,5%	55,4%	46,8%	55,8%

Wyniki analiz zależnościowych różnią się od tych, które wykonaliśmy w przypadku szkoleń odbytych niedawno. Częściej udział w kursach deklarują mężczyźni oraz osoby w środkowych kohortach wiekowych.

Respondenci wskazali łącznie 813 szkoleń, w których brali udział. Podobnie jak poprzednio, badani proszeni byli o podanie informacji o każdym z ukończonych kursów – teraz jedynie danych odnoszących się do tematyki szkolenia. Wyniki zaprezentowano w tabeli 17.

Tabela 17. Obszary tematyczne szkoleń (top 5)

Obszar tematyczny	Odsetek szkoleń
Inne szkolenia (nieskategoryzowane)	10,9%
Usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	10,5%
Rozwój osobowościowy	8,6%
Szkolenia techniczne i obsługa maszyn	8,4%
Ochrona środowiska pracy	7,7%

Najpopularniejszymi tematami szkoleń istotnych dla kariery zawodowej respondentów są te związane z kwestiami technicznymi (szkolenia transportowe oraz kursy techniczne i obsługi maszyn – np. spawania, szwaczki) oraz nakierowane na rozwój umiejętności miękkich (np. walka ze stresem, asertywność, komunikacja między ludźmi).

ZAINTERESOWANIE PODJĘCIEM NAUKI W SZKOŁACH ORAZ UKOŃCZENIEM KURSÓW

W kolejnym module kwestionariusza zamieściliśmy baterię pytań mających na celu ustalenie edukacyjnych planów i oczekiwań badanych. Zapytaliśmy respondentów o szkoły, uczęszczaniem do których byliby zainteresowani oraz kursy, jakie chcieliby odbyć.

W tabeli 18 zestawiono odsetki badanych deklarujących chęć podjęcia nauki w rozmaitych szkołach.

Tabela 18. Zainteresowanie podjęciem nauki w szkołach

Typ szkoły	Odsetek respondentów
Zasadnicza szkoła zawodowa dla dorosłych	0,6%
Liceum ogólnokształcące dla dorosłych	1,7%
Technikum dla dorosłych	6,4%
Liceum profilowane dla dorosłych	1,2%
Szkoła policealna / pomaturalna dla dorosłych	3,3%
Szkoła wyższa – jakiegokolwiek studia	35,0%
- <i>studia I stopnia</i>	10,7%
- <i>studia II stopnia</i>	8,0%
- <i>studia mgr</i>	2,5%
- <i>studia podyplomowe</i>	16,1%
- <i>studia dr</i>	3,6%
- <i>niesprecyzowany rodzaj studiów</i>	0,9%
Brak zainteresowania jakimikolwiek formą kształcenia	51,7%
TP	3,3%

Jak widać, najczęściej wskazywaną szkołą jest uczelnia wyższa – ponad 1/3 badanych deklaruje, że byłaby zainteresowana w przyszłości taką formą kształcenia. Z uwagi na to, że w grupie szkół wyższych największe odsetki wskazań przypadły studiom I i II stopnia oraz studiom podyplomowym, zanalizowaliśmy podawane przez badanych profile kierunków, na których chcieliby się oni uczyć. Wyniki prezentujemy w tabelach 19-21.

Tabela 19. Profile studiów podyplomowych, które chcieliby podjąć badani (top 4)

Profil kierunku (oznaczenie kodu z PKE i nazwa)	Odsetek respondentów
345 – nauki o zarządzaniu i administracji	21,7%
142 – nauka o kształceniu	12,4%
380 – prawo	6,8%
344 – rachunkowość i podatki	6,8%

Tabela 20. Profile studiów I stopnia, które chcieliby podjąć badani (top 4)

Profil kierunku (oznaczenie kodu z PKE i nazwa)	Odsetek respondentów
345 – nauki o zarządzaniu i administracji	12,1%
142 – nauka o kształceniu	8,4%
582 – budownictwo	7,5%
314 – ekonomia	6,5%

Tabela 21. Profile studiów II stopnia, które chcieliby podjąć badani (top 4)

Profil kierunku (oznaczenie kodu z PKE i nazwa)	Odsetek respondentów
142 – nauka o kształceniu	13,8%
345 – nauki o zarządzaniu i administracji	12,5%
314 – ekonomia	6,3%
340 – zarządzanie i marketing	6,3%

We wszystkich przypadkach najatrakcyjniejszymi dla badanych profilami studiów są te związane z zarządzaniem i administracją oraz z kształceniem. Popularne (choć w mniejszym stopniu) są również kierunki prawnicze, ekonomiczne oraz techniczne.

Jak wynika z danych w tabeli 18, ponad połowa badanych deklaruje brak chęci podjęcia nauki w szkołach. Postanowiliśmy sprawdzić, czy postawę taką wyjaśniają cechy społeczno-demograficzne respondentów oraz fakt ukończenia przez nich (lub nie) kursów i szkoleń.

Tabela 22. Deklarowany brak zainteresowania podjęciem nauki w szkołach a cechy respondenta

Płeć		Wiek w latach			
K	M	25-34	35-44	45-54	55-59(64)
43,7%	59,0%	30,8%	42,0%	63,1%	78,5%
Powiat					
kutnowski	łęczycki	łowicki	rawski	miasto S-ce	s-cki
51,1%	53,2%	54,9%	50,0%	46,8%	53,7%
Ukończenie kursów po I 2010 r.			Ukończenie istotnych kursów przed 2010 r.		
tak	nie	tak	nie	tak	nie
39,1%	58,5%	48,9%	54,6%	48,9%	54,6%

Zaprezentowane w tabeli 22 dane ujawniają istnienie zależności między brakiem chęci podejmowania nauki szkolnej a płcią oraz wiekiem respondentów – częściej bierność w tym zakresie okazują mężczyźni oraz osoby starsze (im starszy badany, tym rzadziej ma ochotę się uczyć). Czynnikiem silnie różnicującym zainteresowanie podjęciem nauki są również

doświadczenia badanych związane z udziałem w szkoleniach – osoby, które w ostatnim czasie nie uczestniczyły w żadnych kursach, częściej niż pozostałe nie chcą się uczyć.

Jak wynika z danych umieszczonych w tabeli 23, większym zainteresowaniem badanych – w porównaniu do nauki w systemie szkolnym – cieszą się szkolenia i kursy. Ponad 70% ankietowanych deklaruje chęć uczestnictwa w takiej formie podnoszenia kwalifikacji (z czego połowa czyni to w sposób zdecydowany).

Tabela 23. Zainteresowanie odbyciem szkoleń / kursów

Zainteresowanie	Odsetek respondentów
Zdecydowanie tak	35,3%
Raczej tak	37,1%
Raczej nie	12,7%
Zdecydowanie nie	13,4%
TP	1,5%

Podobnie jak w przypadku kształcenia szkolnego, tak i tutaj czynnikami wyjaśniającymi zainteresowanie badanych udziałem w kursach są płeć i wiek badanych – patrz tabela 22¹⁰. Większą chęć w tym zakresie deklarują kobiety oraz osoby młodsze. Zależności są też widoczne na poziomie miejsca zamieszkania respondentów – częściej zainteresowani szkoleniami są mieszkańcy Skierniewic i powiatu skierniewickiego – oraz szkoleniowych doświadczeń ankietowanych – ci respondenci, którzy ukończyli już jakieś kursy (zarówno niedawno, jak i w dalszej przeszłości) częściej niż pozostali chcieliby wziąć udział w szkoleniach.

Tabela 22. Zainteresowanie odbyciem szkoleń / kursów a cechy respondenta

Płeć		Wiek w latach			
K	M	25-34	35-44	45-54	55-59(64)
77,0%	68,2%	87,3%	79,6%	68,8%	45,3%
Powiat					
kutnowski	łęczycki	łowicki	rawski	miasto S-ce	s-cki
71,8%	71,2%	70,2%	69,2%	78,0%	76,8%
Ukończenie kursów po I 2010 r.			Ukończenie istotnych kursów przed 2010 r.		
tak		nie		Nie	
84,6%		65,8%		64,8%	

¹⁰ Na użytek analizy zależnościowej zagregowano odpowiedzi „zdecydowanie tak” i „raczej tak”.

Byliśmy ciekawi, jakimi tematami szkoleń zainteresowani są respondenci. Badanych, którzy zamierzają odbyć w przyszłości jakieś kursy, zapytaliśmy o to, jakie konkretnie szkolenia by wybrali. W pierwszej kolejności respondentom zadawane było pytanie otwarte, w którym oczekiwaliśmy spontanicznego wskazania preferowanych tematów. Następnie prezentowaliśmy ankietowanym listę 29 obszarów tematycznych szkoleń, prosząc o wskazanie tych, którymi byłiby oni zainteresowani. W odniesieniu do wybranych obszarów staraliśmy się jeszcze bardziej skonkretyzować deklaracje ankietowanych – mieli oni wskazać, jakie tematy (składające się na dany obszar) są dla nich atrakcyjne.

W tabelach 23-25 prezentujemy odsetki respondentów, którzy wymienili – spontanicznie lub ze wspomaganie karty – poszczególne obszary tematyczne szkoleń¹¹.

¹¹ Dane w tabelach zostały opocentowane do ogółu respondentów zainteresowanych udziałem w szkoleniach (odpowiedzi „zdecydowanie tak” i „raczej tak”).

Tabela 23. Obszary tematyczne szkoleń, których ukończenie interesuje respondentów – wskazania spontaniczne i asystowane

Obszar tematyczny	Odsetek wskazań	
	Wskazania spontaniczne	Wskazania asystowane
Rozwój osobowościowy	5,0%	42,0%
Rozwój kariery zawodowej	1,4%	30,1%
Szkolenia dla nauczycieli	6,5%	13,4%
Szkolenia artystyczne	4,4%	16,3%
Szkolenia unijne	3,3%	36,3%
Języki obce	14,4%	52,3%
Sprzedaż, marketing, public relations	4,1%	19,5%
Rachunkowość, księgowość i ubezpieczenia	7,5%	20,7%
Zarządzanie i administrowanie	7,7%	19,5%
Podstawy przedsiębiorczości	5,2%	26,2%
Prace sekretarskie i biurowe	1,0%	12,0%
Kursy przygotowujące do egzaminów	0,0%	5,7%
Szkolenia komputerowe	15,1%	43,8%
Szkolenia techniczne i obsługa maszyn	9,5%	19,1%
Architektura i budownictwo	6,6%	14,2%
Uprawa i hodowla	3,2%	16,7%
Rolnictwo	3,7%	17,3%
Ochrona zdrowotna	5,4%	21,7%
Opieka społeczna	1,7%	13,3%
Ochrona własności i osób	0,8%	10,2%
Ochrona środowiska pracy	1,4%	22,8%
Ochrona środowiska naturalnego i ekologia	1,5%	16,6%
Turystyka i hotelarstwo	1,4%	17,1%
Rekreacja, sport i fitness	2,3%	14,6%
Usługi gastronomiczne	3,0%	12,4%
Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	2,5%	9,8%
Usługi zawodów tradycyjnych (krawieckie, obuwnicze, stolarskie, szklarskie)	1,2%	6,6%
Kursy transportowe, w tym kursy prawa jazdy	7,0%	24,9%
Pozostałe usługi	0,1%	5,5%
Inne szkolenia (niesklasyfikowane)	3,2%	X
TP	8,7%	X

Tabela 24. Obszary tematyczne szkoleń, których ukończenie interesuje respondentów – wskazania spontaniczne – top 10

Obszar tematyczny	Odsetek wskazań spontanicznych
Szkolenia komputerowe	15,1%
Języki obce	14,4%
Szkolenia techniczne i obsługa maszyn	9,5%
Zarządzanie i administrowanie	7,7%
Rachunkowość, księgowość i ubezpieczenia	7,5%
Kursy transportowe, w tym kursy prawa jazdy	7,0%
Architektura i budownictwo	6,6%
Szkolenia dla nauczycieli	6,5%
Ochrona zdrowotna	5,4%
Podstawy przedsiębiorczości	5,2%

Tabela 25. Obszary tematyczne szkoleń, których ukończenie interesuje respondentów – wskazania asystowane – top 10

Obszar tematyczny	Odsetek wskazań asystowanych
Języki obce	52,3%
Szkolenia komputerowe	43,8%
Rozwój osobowościowy	42,0%
Szkolenia unijne	36,3%
Rozwój kariery zawodowej	30,1%
Podstawy przedsiębiorczości	26,2%
Kursy transportowe, w tym kursy prawa jazdy	24,9%
Ochrona środowiska pracy	22,8%
Ochrona zdrowotna	21,7%
Rachunkowość, księgowość i ubezpieczenia	20,7%

Jak wynika z zamieszczonych tabel, najatrakcyjniejszymi dla respondentów szkoleniami są te związane z obsługą komputera oraz kursy językowe – zarówno w spontanicznych wskazaniach, jak i w pytaniu ze wspomaganie listy, takie tematy szkoleń były najczęściej podawane przez badanych. Innymi kursami często wymienianymi przez ankietowanych w obu pytaniach są kursy rachunkowości i księgowości, kursy transportowe, szkolenia z ochrony zdrowia i przedsiębiorczości – wszystkie one znalazły się w grupach 10 najczęściej wskazywanych odpowiedzi. W pytaniu wspomaganym kartą bardzo duże odsetki wskazań otrzymały szkolenia miękkie – rozwój osobowościowy, rozwój kariery zawodowej – oraz szkolenia unijne, choć nie pojawiały się one w spontanicznych wypowiedziach ankietowanych.

W poniższych tabelach prezentujemy uszczegółowione informacje obrazujące zainteresowanie badanych kursami i szkoleniami. W odniesieniu do 10 najczęściej wskazywanych (z asystą karty) obszarów szkoleniowych, podajemy konkretne tematy kursów, jakie wskazywali (również ze wspomaganie karty) respondenci¹².

Tabela 26. Tematy szkoleń obszaru „języki obce” – wskazania respondentów

Temat szkolenia	Odsetek wskazań
Nauka języka na różnych poziomach zaawansowania	92,5%
Nauka języka biznesowego, np. Medical English	13,9%
Język migowy	11,3%
Szkolenia dla tłumaczy	6,4%

¹² Dane w tabelach zostały opocentowane do ogółu respondentów zainteresowanych udziałem w szkoleniach z konkretnego obszaru tematycznego (np. w tabeli 27 100% stanowią wszyscy badani, którzy wskazali zadeklarowali chęć odbycia kursów językowych).

Tabela 27. Tematy szkoleń obszaru „szkolenia komputerowe” – wskazania respondentów

Temat szkolenia	Odsetek wskazań
Obsługa Internetu	55,9%
Podstawowe programy komputerowe, np. Word, Excel	54,9%
Grafika komputerowa	34,6%
Administrowanie bazami danych	24,4%
Administrowanie siecią	21,0%
Pozycjonowanie stron www	11,4%
Projekty na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego	8,6%
HTML CSS	7,9%
Programowanie php	7,3%

Tabela 28. Tematy szkoleń obszaru „rozwój osobowościowy” – wskazania respondentów

Temat szkolenia	Odsetek wskazań
Walka ze stresem	63,2%
Komunikacja między ludźmi	49,7%
Asertywność	48,7%
Kreatywne myślenie	47,4%
Podejmowanie decyzji	38,5%
Trening interpersonalny	19,4%
Kompetencje społeczne	13,5%
NLP	8,9%

Tabela 29. Tematy szkoleń obszaru „szkolenia unijne” – wskazania respondentów

Temat szkolenia	Odsetek wskazań
Dotacje z UE dla przedsiębiorców i rolników	57,3%
Pozyskiwanie środków UE dla małych i średnich przedsiębiorstw	53,5%
Jak napisać dobry projekt?	47,3%
Prawo w UE	25,8%
Obsługa księgową projektów z UE	25,4%
Rozliczanie projektów z UE	25,0%
Zarządzanie projektami współfinansowanymi z UE	22,7%
Projekty innowacyjne w UE	17,7%
Ewaluacja projektów z UE	11,2%

Tabela 30. Tematy szkoleń obszaru „rozwój kariery zawodowej” – wskazania respondentów

Temat szkolenia	Odsetek wskazań
Negocjacje	48,2%
Organizacja pracy	39,0%
Praca zespołowa	37,6%
Aktywne poszukiwanie pracy	33,0%
Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu	30,7%
Zarządzanie czasem	27,1%
CV i list motywacyjny	20,6%
Negocjacje	15,6%
Psychologiczne problemy lokalnego rynku pracy	12,4%

Tabela 31. Tematy szkoleń obszaru „podstawy przedsiębiorczości” – wskazania respondentów

Temat szkolenia	Odsetek wskazań
Zakładanie i prowadzenie własnej firmy	62,6%
Podstawy biznesplanu i prawo dla małych firm	50,5%
ABC przedsiębiorczości	37,9%
Zasady prowadzenia dokumentacji podatkowej i ZUS	32,4%
Mechanizmu rynkowe i ich działanie	19,8%
Wstępna analiza finansowa firmy	20,3%
Warsztaty doradztwa zawodowego	18,1%
Podstawy funkcjonowania giełdy	14,8%
Akademia przywództwa	9,9%
Szkoła młodego lidera	6,0%

Tabela 32. Tematy szkoleń obszaru „usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy” – wskazania respondentów

Temat szkolenia	Odsetek wskazań
Prawo jazdy dla wszystkich kategorii	77,8%
Przewóz osób i towaru	33,0%
Instruktorzy i egzaminatorzy nauki jazdy	26,7%
Transport towarów niebezpiecznych (ADR)	25,6%
Transport i spedycja krajowa / międzynarodowa	24,4%
Obsługa wózków jezdniowych	23,3%

Tabela 33. Tematy szkoleń obszaru „ochrona środowiska pracy” – wskazania respondentów

Temat szkolenia	Odsetek wskazań
Pierwsza pomoc	73,8%
BHP	72,6%
P-Poż	41,5%

Tabela 34. Tematy szkoleń obszaru „ochrona zdrowotna” – wskazania respondentów

Temat szkolenia	Odsetek wskazań
Masaż leczniczy	58,2%
Kurs pomocy przedlekarskiej	48,7%
Ochrona zdrowia pracowników	22,8%
Fizjoterapia	21,5%
Profilaktyka i terapia problemów alkoholowych	17,7%
Leczenie wad postawy	13,3%
Dokumentacja medyczna	11,4%
Kontrola realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej prowadzonych przez NFZ	7,6%
Odpowiedzialność lekarza – karna, cywilna, zawodowa	7,6%

Tabela 35. Tematy szkoleń obszaru „rachunkowość, księgowość i ubezpieczenia” – wskazania respondentów

Temat szkolenia	Odsetek wskazań
Samodzielny księgowy	54,3%
Podatki	33,3%
Pracownik do spraw kadr i płac	26,0%
Rozliczenia gotówkowe i bezgotówkowe w firmie	22,0%
Finanse publiczne	19,3%
Analiza ekonomiczna	19,3%
Agent ubezpieczeniowy	18,7%
Bankowa obsługa klienta	18,0%
Inwestycje gospodarcze	14,7%
Otwarte Fundusze Emerytalne	8,7%

W kolejnych tabelach prezentujemy wyniki analiz zależnościowych, zestawiających deklaracje chęci odbycia kursów z 10 najpopularniejszych obszarów tematycznych z cechami społeczno-demograficznymi respondentów oraz z danymi dotyczącymi ich dotychczasowej aktywności szkoleniowej.

Tabela 36. Deklaracja zainteresowania szkoleniami z obszaru „języki obce” a cechy respondenta

Płeć		Wiek w latach			
K	M	25-34	35-44	45-54	55-59(64)
55,2%	49,4%	65,1%	46,7%	44,4%	45,1%
Powiat					
kutnowski	łęczycki	łowicki	rawski	miasto S-ce	s-cki
52,2%	47,5%	51,7%	54,4%	52,7%	57,5%
Ukończenie kursów po I 2010 r.			Ukończenie istotnych kursów przed 2010 r.		
tak	nie	tak	nie	tak	nie
58,8%	47,9%	53,0%	51,6%		

Tabela 37. Deklaracja zainteresowania szkoleniami z obszaru „szkolenia komputerowe” a cechy respondenta

Płeć		Wiek w latach			
K	M	25-34	35-44	45-54	55-59(64)
45,7%	41,9%	38,8%	43,9%	45,4%	54,9%
Powiat					
kutnowski	łęczycki	łowicki	rawski	miasto S-ce	s-cki
39,8%	35,4%	49,0%	52,2%	40,0%	50,7%
Ukończenie kursów po I 2010 r.			Ukończenie istotnych kursów przed 2010 r.		
tak	nie	tak	nie	tak	nie
38,5%	47,4%	43,8%	43,7%		

Tabela 38. Deklaracja zainteresowania szkoleniami z obszaru „rozwój osobowościowy” a cechy respondenta

Płeć		Wiek w latach					
K	M	25-34	35-44	45-54	55-59(64)		
47,0%	36,8%	42,7%	45,0%	40,1%	37,8%		
Powiat							
kutnowski	łęczycki	łowicki	rawski	miasto S-ce	s-cki		
40,8%	41,4%	44,4%	41,1%	40,0%	45,2%		
Ukończenie kursów po I 2010 r.			Ukończenie istotnych kursów przed 2010 r.				
tak		nie		tak		nie	
50,3%		36,2%		45,8%		37,1%	

Tabela 39. Deklaracja zainteresowania szkoleniami z obszaru „szkolenia unijne” a cechy respondenta

Płeć		Wiek w latach					
K	M	25-34	35-44	45-54	55-59(64)		
36,4%	36,2%	39,6%	35,0%	35,7%	30,5%		
Powiat							
kutnowski	łęczycki	łowicki	rawski	miasto S-ce	s-cki		
34,8%	41,4%	29,8%	37,8%	36,4%	45,2%		
Ukończenie kursów po I 2010 r.			Ukończenie istotnych kursów przed 2010 r.				
tak		nie		tak		nie	
40,5%		33,4%		35,5%		37,4%	

Tabela 40. Deklaracja zainteresowania szkoleniami z obszaru „rozwój kariery zawodowej” a cechy respondenta

Płeć		Wiek w latach					
K	M	25-34	35-44	45-54	55-59(64)		
27,7%	32,6%	32,5%	28,9%	30,0%	25,6%		
Powiat							
kutnowski	łęczycki	łowicki	rawski	miasto S-ce	s-cki		
25,4%	29,3%	34,4%	32,2%	26,4%	38,4%		
Ukończenie kursów po I 2010 r.			Ukończenie istotnych kursów przed 2010 r.				
tak		nie		tak		nie	
31,8%		29,0%		31,5%		28,3%	

Tabela 41. Deklaracja zainteresowania szkoleniami z obszaru „podstawy przedsiębiorczości” a cechy respondenta

Płeć		Wiek w latach					
K	M	25-34	35-44	45-54	55-59(64)		
23,6%	28,9%	31,8%	23,9%	22,2%	24,4%		
Powiat							
kutnowski	łęczycki	łowicki	rawski	miasto S-ce	s-cki		
23,9%	28,3%	27,2%	23,3%	25,5%	32,9%		
Ukończenie kursów po I 2010 r.			Ukończenie istotnych kursów przed 2010 r.				
tak		nie		tak		nie	
24,0%		27,8%		26,4%		26,1%	

Tabela 42. Deklaracja zainteresowania szkoleniami z obszaru „usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy” a cechy respondenta

Płeć		Wiek w latach					
K	M	25-34	35-44	45-54	55-59(64)		
12,5%	37,6%	31,0%	27,2%	17,9%	18,3%		
Powiat							
kutnowski	łęczycki	łowicki	rawski	miasto S-ce	s-cki		
23,9%	22,2%	27,2%	25,6%	19,1%	34,2%		
Ukończenie kursów po I 2010 r.			Ukończenie istotnych kursów przed 2010 r.				
tak		nie		tak		nie	
20,6%		27,8%		26,1%		23,3%	

Tabela 43. Deklaracja zainteresowania szkoleniami z obszaru „ochrona środowiska pracy” a cechy respondenta

Płeć		Wiek w latach					
K	M	25-34	35-44	45-54	55-59(64)		
20,1%	25,6%	23,5%	23,9%	20,8%	23,2%		
Powiat							
kutnowski	łęczycki	łowicki	rawski	miasto S-ce	s-cki		
19,4%	20,2%	24,5%	26,7%	21,8%	28,8%		
Ukończenie kursów po I 2010 r.			Ukończenie istotnych kursów przed 2010 r.				
tak		nie		tak		nie	
27,7%		19,4%		22,2%		23,6%	

Tabela 44. Deklaracja zainteresowania szkoleniami z obszaru „ochrona zdrowotna” a cechy respondenta

Płeć		Wiek w latach					
K	M	25-34	35-44	45-54	55-59(64)		
27,7%	15,4%	17,6%	23,3%	23,2%	26,8%		
Powiat							
kutnowski	łęczycki	łowicki	rawski	miasto S-ce	s-cki		
18,9%	20,2%	22,5%	21,1%	18,2%	35,6%		
Ukończenie kursów po I 2010 r.			Ukończenie istotnych kursów przed 2010 r.				
tak		nie		tak		nie	
21,3%		22,0%		22,9%		20,1%	

Tabela 45. Deklaracja zainteresowania szkoleniami z obszaru „rachunkowość, księgowość i ubezpieczenia” a cechy respondenta

Płeć		Wiek w latach					
K	M	25-34	35-44	45-54	55-59(64)		
29,3%	11,8%	24,7%	23,3%	15,9%	14,6%		
Powiat							
kutnowski	łęczycki	łowicki	rawski	miasto S-ce	s-cki		
23,4%	25,3%	15,9%	28,9%	18,2%	11,0%		
Ukończenie kursów po I 2010 r.			Ukończenie istotnych kursów przed 2010 r.				
tak		nie		tak		nie	
19,9%		21,3%		20,0%		21,7%	

W przypadku większości obszarów tematycznych kursów, jednym z czynników różnicujących zainteresowanie respondentów szkoleniami jest płeć. Mężczyźni częściej wykazują chęć uczestniczenia w kursach transportowych, ochrony środowiska pracy, przedsiębiorczości oraz rozwoju kariery zawodowej. Kobiety natomiast częściej preferują kursy rozwoju osobowościowego, rachunkowości i księgowości, ochrony zdrowia oraz szkolenia językowe i komputerowe. Stopień zainteresowania odbyciem szkoleń zależy również od wieku respondentów. W przypadku szkoleń komputerowych i z zakresu ochrony zdrowia, zainteresowanie to rośnie wraz z wiekiem badanych – im starszy ankietowany, tym częściej chciałby takie kursy skończyć. Odwrotny kierunek zależności obserwujemy z kolei dla szkoleń językowych, przedsiębiorczości, transportowych i finansowych – zainteresowanie nimi maleje wraz z wiekiem, choć w ostatniej kohorcie wiekowej (najstarsi badani) trend ten zwykle wyhamowuje. Jak pokazują dane, fakt ukończenia w przeszłości jakichś kursów jest czynnikiem różnicującym zainteresowanie podjęciem szkoleń nowych. Zmienna ta wydaje się nie mieć znaczenia jedynie w przypadku szkoleń z ochrony zdrowia i kursów finansowych.

W pozostałych sytuacjach, najczęściej, obserwujemy zależność między posiadaniem niedawnych doświadczeń szkoleniowych a chęcią uczestniczenia w nowych szkoleniach. Zależność ta ma odwrotny kierunek tylko dla szkoleń komputerowych, przedsiębiorczości i transportowych.

OPINIE DOTYCZĄCE EDUKACJI I SYTUACJI NA LOKALNYM RYNKU PRACY

W naszym projekcie interesowało nas również to, jakie są opinie respondentów dotyczące idei kształcenia ustawicznego, uzupełniania wykształcenia i zdobywania nowych kwalifikacji w trakcie wykonywania pracy zawodowej. Ciekawiło nas również, czy respondenci są zadowoleni z drogi edukacyjnej, jaką wybrali oraz czy cierpią na deficyt umiejętności w różnego rodzaju sytuacjach życiowych. Blok pokrywających ten zakres tematyczny rozpoczęliśmy od pytania o dążenia, cele, jakie chcieliby badani w życiu osiągnąć. Pytanie to miało charakter otwarty. Kategoryzację swobodnych wypowiedzi ankietowanych prezentujemy w tabeli 46.

Tabela 46. Cele życiowe respondentów

Cel życiowy	Odsetek wskazań
Poprawa sytuacji materialnej, podniesienie poziomu życia	28,8%
Rodzina	50,4%
Zdrowie	17,1%
Cele społeczne	1,3%
Starość / emerytura	6,9%
Spokój	4,2%
Inne	5,8%
TP	3,4%
Praca – cokolwiek	34,4%
- znalezienie / zmiana	7,0%
- posiadanie stałej / utrzymanie dotychczasowej / stabilizacja zawodowa	7,2%
- dobrze płatna praca / lepsze zarobki	7,5%
- założenie własnej działalności	2,9%
- awansowanie / spełnienie ambicji	9,1%
- ogólnie	4,0%
- inne	1,4%
Własna osoba – cokolwiek	18,9%
- wykształcenie	7,3%
- samodoskonalenie / rozwój osobisty	7,0%
- udane życie osobiste	2,6%
- podróże	5,2%
- czas wolny / wypoczynek / rekreacja	1,4%
- religia / wiara	0,2%

Cele życiowe, jakie obierają sobie badani, związane są przede wszystkim z rodziną – ponad połowa respondentów wskazuje dążenia w tym obszarze. Cele badanych dotyczą też poprawy ich sytuacji zawodowej (najczęściej w kontekście awansowania i spełnienia ambicji oraz

otrzymywania lepszego wynagrodzenia), jak również zadbania o własne wykształcenie, rozwój osobisty. Spory odsetek odpowiedzi wskazuje też na zdrowie (własne oraz najbliższych) jako obszar związany z życiowymi dążeniami respondentów.

W kolejnym pytaniu staraliśmy się ustalić, jakie czynniki – w opinii badanych – warunkują sukces i powodzenie w życiu. Respondentom przedstawiliśmy listę rozmaitych zmiennych, prosząc o ocenę wpływu, jaki mają one na powodzenie życiowe ludzi. Wyniki zaprezentowane są w tabeli 47.

Tabela 47. Czynniki warunkujące sukces i powodzenie w życiu – opinie respondentów

Czynnik	Wpływ – odsetek wskazań					Wpływ – średnia arytmetyczna ¹³
	bardzo duży (4)	raczej duży (3)	raczej mały (2)	bardzo mały (1)	TP	
Własna inicjatywa i przedsiębiorczość	55,6%	38,4%	4,3%	0,7%	1,0%	3,50
Znajomości i protekcje	42,0%	43,1%	9,4%	4,2%	1,3%	3,24
Wykształcenie	35,8%	44,4%	16,1%	2,6%	1,0%	3,15
Zamożność rodziców	22,2%	39,7%	26,2%	8,8%	3,0%	2,78
Wysokie kwalifikacje zawodowe, umiejętności	48,6%	42,3%	6,8%	1,7%	0,6%	3,39
Miejsce zamieszkania, czyli to, że mieszka się na wsi lub w mieście	17,8%	36,6%	29,8%	12,8%	3,0%	2,61
Zawód, rodzaj pracy	30,8%	54,1%	9,8%	2,5%	2,8%	3,16
Solidna, rzetelna praca	45,3%	41,7%	9,5%	2,2%	1,2%	3,32
Szczęście, przypadek	24,5%	42,9%	24,5%	5,2%	2,8%	2,89
Cwaniactwo, przebiegłość	18,7%	33,9%	28,4%	15,0%	4,0%	2,59
Płeć – to, czy ktoś jest kobietą czy mężczyzną	10,3%	24,6%	37,3%	22,8%	4,9%	2,24

Największe znaczenie dla powodzenia w życiu mają – według badanych – czynniki „wewnętrzne” oraz zachowania, cechy cieszące się ogólną społeczną akceptacją: własna inicjatywa i przedsiębiorczość człowieka, wysokie kwalifikacje, umiejętności oraz solidna rzetelna praca, wykształcenie. Jedynym czynnikiem, jakiemu respondenci przypisują znaczny wpływ na sukces życiowy, a który lokuje się poza scharakteryzowaną grupą, są znajomości i protekcje.

¹³ Wartości średnich arytmetycznych wyliczono z pominięciem odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Kategoriom odpowiedzi przypisywano wartości zgodne z symbolami w główce tabeli – im wyższa wartość średniej, tym silniejszy – zdaniem badanych – wpływ danego czynnika na sukces życiowy.

Interesowało nas też, na ile badanym w codziennych sytuacjach doskwiera poczucie braku kwalifikacji, wykształcenia.

Tabela 48. Brak wykształcenia lub kwalifikacji – odczucia respondentów

Poczucie braku kwalifikacji	Odsetek wskazań					Średnia arytm. ¹⁴
	zdecydowanie tak (4)	raczej tak (3)	raczej nie (2)	zdecydowanie nie (1)	TP	
Przy załatwianiu różnych urzędowych spraw	7,5%	14,7%	35,2%	42,1%	0,4%	1,88
W posługiwaniu się nowoczesnymi technologiami, np. komputerem, Internetem	12,2%	22,6%	26,2%	37,7%	1,3%	2,09
W zrozumieniu tego, co się dzieje w otaczającym nas świecie	3,8%	12,7%	36,6%	45,7%	1,2%	1,74
Do uprawiania jakiegoś hobby lub innych zajęć w czasie wolnym od pracy	2,2%	6,9%	33,0%	55,8%	2,0%	1,55
OGÓLEM	X					1,82

Jak wynika z danych w tabeli 48, posługiwanie się nowoczesnymi technologiami (korzystanie z komputera, Internetu) jest czynnością w największym stopniu „uciążliwą” dla respondentów. Poczucie braku kwalifikacji towarzyszy też badanym (choć o wiele rzadziej) przy załatwianiu urzędowych spraw oraz w zrozumieniu otaczającego świata.

Chcąc zbadać, czy poczucie braku kwalifikacji zależne jest od cech respondenta, wyliczyliśmy indeks poczucia braku kwalifikacji (będący średnią arytmetyczną wskazań respondentów ze wszystkich czterech itemów) i prześledziliśmy jego wartości w różnych kategoriach zmiennych niezależnych. Wyniki przedstawia tabela 49.

¹⁴ Wartości średnich arytmetycznych wyliczono z pominięciem odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Kategoriom odpowiedzi przypisywano wartości zgodne z symbolami w główce tabeli – im wyższa wartość średniej, tym w większym stopniu respondenci zgadzają się z danym stwierdzeniem. Wartość średniej ogółem wyliczona została jako średnia arytmetyczna wszystkich odpowiedzi respondenta w tym pytaniu.

Tabela 49. Poczucie braku wykształcenia lub kwalifikacji a cechy respondenta

Płeć		Wiek w latach					
K	M	25-34	35-44	45-54	55-59(64)		
1,85	1,79	1,59	1,73	1,99	2,03		
Powiat							
kutnowski	łęczycki	łowicki	rawski	miasto S-ce	s-cki		
1,71	1,93	1,77	2,09	1,68	1,89		
Ukończenie kursów po I 2010 r.			Ukończenie istotnych kursów przed 2010 r.				
tak		nie		tak		nie	
1,68		1,90		1,76		1,88	

Poczucie braku kwalifikacji częściej towarzyszy kobietom i jest zależne od wieku respondentów – im starszy respondent, tym częściej odczuwa brak umiejętności w codziennych sytuacjach. Doświadczenia szkoleniowe są również czynnikiem wyjaśniającym zróżnicowanie odpowiedzi. Ci badani, którzy mają za sobą udział w kursach (zarówno ostatnio, jak i dawniej), rzadziej odczuwają braki w wykształceniu.

Jak wynika z danych prezentowanych w następnych tabelach (50 i 51), zdecydowana większość respondentów uznaje za sensowne podnoszenie swoich kwalifikacji, zdobywanie wykształcenia. Opinie takie pojawiają się częściej u kobiet oraz częściej u osób ze środkowych kohort wiekowych (relatywnie najrzadziej potrzebę zdobywania wykształcenia widzą respondenci najmłodszy, do 34 roku życia).

Tabela 50. Ocena sensowności zdobywania wykształcenia, nauki

Czy warto zdobywać wykształcenie	Odsetek wskazań
Zdecydowanie warto	52,5%
Raczej warto	35,5%
Raczej nie warto	6,9%
Zdecydowanie nie warto	3,6%
TP	1,4%

Tabela 51. Ocena sensowności zdobywania wykształcenia, nauki a cechy respondenta

Płeć		Wiek w latach					
K	M	25-34	35-44	45-54	55-59(64)		
91,0%	85,1%	81,8%	93,4%	89,7%	87,8%		
Powiat							
kutnowski	łęczycki	łowicki	rawski	miasto S-ce	s-cki		
84,3%	84,9%	86,5%	92,3%	92,2%	93,7%		
Ukończenie kursów po I 2010 r.			Ukończenie istotnych kursów przed 2010 r.				
tak		nie		tak		nie	
88,3%		87,7%		89,4%		86,4%	

Choć niemal 90% respondentów uznaje za sensowne zdobywanie wykształcenia, poczucie potrzeby doskonalenia własnych kwalifikacji towarzyszy mniejszej grupie badanych – deklaruje je ok. 60% ankietowanych (patrz tabela 52). Poczucie to jest zależne od płci (kobiety częściej chcą doskonalic swoje kwalifikacje) oraz w bardzo widoczny sposób zależne od wieku badanych – im starszy ankietowany, tym rzadziej odnajduje w sobie taką potrzebę. Respondenci, którzy ukończyli w przeszłości jakieś kursy częściej niż pozostali deklarują, iż mają potrzebę dalszego doskonalenia swoich umiejętności – patrz tabela 53¹⁵.

Tabela 52. Poczucie potrzeby doskonalenia własnych kwalifikacji

Czy R ma potrzebę doskonalenia własnych kwalifikacji?	Odsetek wskazań
Zdecydowanie tak	23,1%
Tak	21,8%
Raczej tak	19,4%
Raczej nie	15,8%
Nie	14,3%
Zdecydowanie nie	4,9%
TP	0,7%

Tabela 53. Poczucie potrzeby doskonalenia własnych kwalifikacji a cechy respondenta

Płeć		Wiek w latach					
K	M	25-34	35-44	45-54	55-59(64)		
69,0%	60,0%	81,8%	73,5%	57,8%	35,4%		
Powiat							
kutnowski	łęczycki	łowicki	rawski	miasto S-ce	s-cki		
64,6%	62,6%	57,7%	63,8%	72,3%	69,5%		
Ukończenie kursów po I 2010 r.			Ukończenie istotnych kursów przed 2010 r.				
tak		nie		tak		nie	
83,1%		54,2%		71,7%		56,6%	

¹⁵ Na użytek analizy zależnościowej zagregowano odpowiedzi „zdecydowanie tak”, „tak” i „raczej tak”.

Respondenci pytani o zadowolenie z przebiegu swojej dotychczasowej edukacji, odpowiadają bardzo różnie – mniej więcej połowa deklaruje, iż powtórzyłaby swoją drogę kształcenia, a druga połowa udziela odpowiedzi przeciwnej. Respondenci niezadowoleni ze swojej ścieżki edukacyjnej w większości przypadków chcieliby ukończyć szkołę zapewniającą wyższy poziom wykształcenia oraz szkołę dającą przygotowanie do wykonywania innego zawodu. Szczegółowe wyniki prezentujemy w tabelach 54-56¹⁶.

Tabela 54. Zadowolenie z drogi kształcenia

Czy R powtórzyłby swoją drogę kształcenia?	Odsetek wskazań
Tak	27,8%
Raczej tak	17,3%
Raczej nie	22,4%
Nie	28,3%
TP	4,2%

Tabela 55. Brak zadowolenia z drogi kształcenia – wysokość wykształcenia

Deklaracja	Odsetek wskazań
R starałby się uzyskać wyższe wykształcenie niż posiada	79,6%
R zakończyłby naukę na niższym poziomie niż to zrobił	3,4%
R nie zmieniłby poziomu swojego wykształcenia	14,5%
TP	2,6%

Tabela 56. Brak zadowolenia z drogi kształcenia – kierunek wykształcenia

Deklaracja	Odsetek wskazań
R wybrałby wykształcenie w tym samym kierunku, zawodzie	19,3%
R wybrałby wykształcenie w innym kierunku, zawodzie	74,0%
TP	6,8%

W ostatniej części opisywanego modułu staraliśmy się zebrać opinie respondentów dotyczące rozmaitych szkoleń, w jakich uczestniczą ludzie. Zapytaliśmy badanych o motywacje, jakie – ich zdaniem – towarzyszą zapisującym się na szkolenia i kursy. Jak wynika z danych zamieszczonych w tabeli 57, ponad połowa ankietowanych jako główną przyczynę doksztalcenia się wskazuje sytuacje na obecnych rynkach pracy. Pozostali przyczyn tych

¹⁶ Dane w tabelach 55 i 56 zostały opocentrowane do ogółu badanych niezadowolonych z przebiegu swojej edukacji (odpowiedzi „raczej nie” i „nie”).

upatrują w osobistych wyborach ludzi oraz (choć rzadziej) w przemianach systemowych, jakie zachodziły w Polsce w ciągu ostatnich 20 lat.

Tabela 57. Powody doksztalcania się w ramach kursów i szkoleń / starań o zdobycie dodatkowego zawodu – opinie respondentów

Główna przyczyna	Odsetek wskazań
Sytuacja na współczesnych rynkach pracy	54,2%
Przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce w ostatnich 20 latach	18,6%
Osobiste wybory ludzi	23,5%
TP	3,7%

W następnym pytaniu poprosiliśmy badanych, aby ocenili, w jakim stopniu zgadzają się z różnymi stwierdzeniami dotyczącymi szkoleń. Wyniki przedstawiamy w tabeli 58.

Tabela 58. Ocena wartości szkoleń

Stwierdzenie	Odsetki wskazań					Średnia arytmetyczna ¹⁷
	zdecydowanie tak (4)	raczej tak (3)	raczej nie (2)	zdecydowanie nie (1)	TP	
W ostatnich czasach panuje moda na szkolenia, która z pewnością za jakiś czas osłabnie	22,7%	38,9%	26,9%	63,3%	5,2%	2,82
Szkolenia to przede wszystkim sposób na wyciąganie od ludzi pieniędzy	14,8%	26,1%	43,2%	12,3%	3,5%	2,45
Oferowane obecnie szkolenia dają przede wszystkim wiedzę teoretyczną, ale mało umiejętności praktycznych	33,7%	42,2%	14,0%	3,6%	6,4%	3,13
Odbycie szkoleń nie pomaga w znalezieniu pracy, nie ma znaczenia dla przyszłego pracodawcy	15,3%	28,0%	39,5%	13,2%	3,9%	2,47
Ze szkoleń powinni korzystać przede wszystkim ludzie młodzi; osoby, które dawno zakończyły edukację, nie nadają się do tego	8,4%	17,4%	31,4%	40,9%	1,9%	1,93
Ze szkoleń powinni korzystać przede wszystkim ludzie wykształceni, osoby o niskim poziomie wykształcenia nie nadają się do tego	2,8%	8,0%	33,4%	53,2%	2,6%	1,59

¹⁷ Wartości średnich arytmetycznych wyliczono z pominięciem odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Kategoriom odpowiedzi przypisywano wartości zgodne z symbolami w główce tabeli – im wyższa wartość średniej, tym w większym stopniu respondenci zgadzają się z danym stwierdzeniem.

Jak widać, powszechne wśród respondentów jest przeświadczenie, że szkolenia wyposażają uczestników głównie w wiedzę teoretyczną, zaniedbując kwestie aplikacyjne. Sporo ankietowanych zwraca też uwagę, iż obserwowana obecnie popularność różnego rodzaju szkoleń ma charakter przejściowy, wynika z mody, która niebawem osłabnie. Popularne (choć w mniejszym stopniu) wśród badanych są też opinie, iż kończenie kursów jest bezcelowe z punktu widzenia oczekiwań pracodawców oraz, że oferowanie szkoleń to forma wyłudzenia od ludzi pieniędzy. Większość respondentów nie zgadza się natomiast z twierdzeniami, iż w kursach powinni brać udział przede wszystkim ludzie młodzi i dobrze wykształceni.

SYTUACJA ZAWODOWA RESPONDENTÓW

W kolejnym module kwestionariusza staraliśmy się ustalić, jaka jest aktualna sytuacja zawodowa badanych. W jednym z pytań poprosiliśmy respondentów o wskazanie stwierdzeń poprawnie opisujących ich status w okresie miesiąca poprzedzającego badanie. Wyniki prezentujemy w tabeli 60.

Tabela 60. Aktywności respondentów w okresie miesiąca poprzedzającego badanie

Aktywność	Odsetek wskazań
Wykonywanie odpłatnej pracy	82,0%
Nauka w szkole lub na uczelni	2,6%
Bezrobocie – aktywne poszukiwanie pracy	4,9%
Bezrobocie – brak aktywnego szukania, chęć pracy	2,8%
Długotrwała choroba, niepełnosprawność	3,0%
Emerytura, renta	9,6%
Zajmowanie się domem, opieka nad dziećmi	33,3%

Zdecydowana większość respondentów wykonuje obecnie odpłatną pracę. Wśród tych, którzy obecnie nie pracują – jak wynika z odpowiedzi na dodatkowe pytania zamieszczone w kwestionariuszu – tylko 10,6% badanych nigdy wcześniej nie wykonywało żadnej pracy zarobkowej. Z danych zamieszczonych w tabeli wynika też, że popularną aktywnością jest zajmowanie się domem i opieka nad dziećmi – odpowiedź taką wymienił co trzeci badany.

Respondentów poprosiliśmy o podanie informacji dotyczących obecnie wykonywanej pracy lub też – jeśli aktualnie nie pracują – pracy, którą wykonywali ostatnio. Jak wynika ze zgromadzonych danych, 78,4% ankietowanych wykonuje / wykonywało pracę najemną, pozostali (21,6%) pracują / pracowali na własny rachunek, w ramach działalności gospodarczej. Prawie 1/3 respondentów (32,2%) deklaruje, że w swojej pracy kieruje / kierowała pracą innych osób.

W dalszej części kwestionariusza zaprezentowaliśmy badanym listę kilkunastu stwierdzeń opisujących pracę zawodową, prosząc o określenie, w jakim stopniu zgadzają się z nimi. Ankietowali mieli odnieść stwierdzenia do aktualnie wykonywanej pracy lub też – jeśli obecnie nie pracują – do pracy, którą wykonywali ostatnio. Wyniki prezentujemy w tabeli 61.

Tabela 61. Ocena obecnie / ostatnio wykonywanej pracy¹⁸

Praca	Odsetki wskazań					Średnia arytmetyczna ¹⁹
	zdecydowanie tak (4)	raczej tak (3)	raczej nie (2)	zdecydowanie nie (1)	TP	
Daje możliwość awansu	14,7%	19,3%	38,9%	24,8%	2,3%	2,25
Polega przede wszystkim na wykonywaniu rutynowych, powtarzających się czynności	28,8%	36,0%	23,4%	10,7%	1,2%	2,84
Wymaga ciągłego dokształcania się i podnoszenia kwalifikacji	18,9%	30,9%	33,1%	16,1%	1,0%	2,53
Zajmuje bardzo dużo czasu i wiąże się zostawianiem po godzinach lub zabieraniem pracy do domu	23,0%	21,1%	31,2%	23,3%	1,3%	2,44
Daje satysfakcję z wykonywanych działań	27,6%	45,6%	17,8%	5,9%	3,1%	2,98
Jest ciekawa	30,6%	43,3%	16,7%	6,7%	2,7%	3,01
Jest zgodna z wykształceniem, wyuczonym zawodem	29,9%	20,9%	17,3%	30,0%	2,0%	2,52
Daje poczucie, że wykonywane zadania mają sens i są potrzebne	41,8%	45,1%	7,7%	2,8%	2,7%	3,29
Wiąże się z satysfakcjonującym wynagrodzeniem	12,2%	29,9%	34,3%	21,3%	2,3%	2,34
Daje pewność zatrudnienia i stabilizację	23,2%	48,2%	20,6%	5,5%	2,5%	2,91
Jest miejscem, w którym wśród pracowników panuje ciepła, przyjazna atmosfera	33,6%	49,1%	8,9%	4,6%	3,8%	3,16
Oferuje dostęp do świadczeń socjalnych	44,9%	31,9%	12,3%	9,7%	1,2%	3,13
Ma charakter zespołowy, wymaga ciągłej współpracy i komunikacji z innymi pracownikami	45,9%	36,0%	11,6%	4,9%	1,6%	3,25
Jest pracą, którą R chciałby wykonywać	33,5%	40,9%	13,5%	8,4%	3,7%	3,03

Badani najczęściej zgadzali się ze stwierdzeniami podkreślającymi sensowność ich pracy – to, że wykonywane w niej działania są użyteczne – i zespołowy charakter pracy oraz stwierdzenia charakteryzujące warunki, w jakich świadczona jest praca – przyjazna atmosfera i dostęp do świadczeń socjalnych. Najrzadziej wymieniane cechy wykonywanej przez

¹⁸ Dane w tabeli oprocentowane są do zbiorowości wszystkich respondentów kiedykolwiek wykonujących jakąś pracę zarobkową.

¹⁹ Wartości średnich arytmetycznych wyliczono z pominięciem odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Kategoriom odpowiedzi przypisywano wartości zgodne z symbolami w główce tabeli – im wyższa wartość średniej, tym w większym stopniu respondenci zgadzają się z danym stwierdzeniem.

respondentów pracy to wysokie wynagrodzenie, jakie ona oferuje oraz możliwość awansu, jakie stwarza.

Badani mają poczucie, iż ich wykształcenie i kwalifikacje są wystarczające do wykonywania ich pracy. Jak wynika z danych zamieszczonych w tabeli 62, poczucie deficytu kompetencji towarzyszy tylko ok. 17% badanych, przy czym zdecydowanych w tej kwestii jest jedynie 4% ankietowanych. Poczucie braku kwalifikacji zdaje się być zależne od wieku respondentów (patrz tabela 63) – grupą, która swoich umiejętności obawia się najbardziej są ludzie w wieku 45-54 lat, natomiast najbardziej optymistycznie nastawieni są ankietowani najstarsi. Czynnikiem różnicującym odpowiedzi badanych są również ich dotychczasowe doświadczenia szkoleniowe – osoby deklarujące udział w kursach są bardziej pewne swoich umiejętności.

Tabela 62. Odczuwany brak wykształcenia / kwalifikacji w obecnie (ostatnio) wykonywanej pracy

Czy R ma poczucie braku wykształcenia / kwalifikacji?	Odsetek wskazań
Zdecydowanie tak	3,9%
Raczej tak	13,7%
Raczej nie	35,4%
Zdecydowanie nie	45,9%
Trudno powiedzieć	1,1%

Tabela 63. Odczuwany brak wykształcenia / kwalifikacji w obecnie (ostatnio) wykonywanej pracy a cechy respondenta

Płeć		Wiek w latach					
K	M	25-34	35-44	45-54	55-59(64)		
17,7%	17,4%	18,0%	17,1%	21,8%	10,4%		
Powiat							
kutnowski	łęczycki	łowicki	rawski	miasto S-ce	s-cki		
18,4%	17,2%	16,3%	21,3%	14,9%	17,9%		
Ukończenie kursów po I 2010 r.			Ukończenie istotnych kursów przed 2010 r.				
tak		nie		tak		Nie	
16,4%		18,2%		17,9%		17,2%	

Naszych respondentów zapytaliśmy też o to, jaki model życia zawodowego byłby dla nich najlepszy. Dane zamieszczone w tabeli 64 wskazują, że zdecydowana większość badanych chce pracować w firmie państwowej. Z akceptacją (choć znacznie mniejszą) ankietowanych spotyka się również wizja pracy w ramach działalności gospodarczej (jednoosobowej lub

zatrudniającej innych). Najmniej respondentów wymienia firmę prywatną oraz organizację pozarządową jako preferowane miejsca pracy.

Tabela 64. Preferowany przebieg życia zawodowego

Czy R chciałby?	Odsetki wskazań		
	tak	nie	TP
Pracować w firmie państwowej	71,5%	24,7%	3,8%
Pracować w firmie prywatnej	34,0%	61,3%	4,7%
Prowadzić własną działalność gospodarczą w formie samozatrudnienia – mieć firmę jednoosobową	43,7%	50,9%	5,4%
Prowadzić działalność gospodarczą i zatrudniać pracowników	41,9%	54,1%	4,0%
Pracować w organizacji pozarządowej, np. fundacji, organizacji charytatywnej	31,7%	63,7%	4,6%

Jak wynika z odpowiedzi badanych zamieszczonych w tabeli 65, myśl o ewentualnym przekwalifikowaniu się do nowego zawodu wywołuje u respondentów różne emocje. Wśród najczęściej wskazywanych znajduje się niepewność, nadzieja i chęć działania.

Chcieliśmy też zorientować się w tym, na ile mobilni są nasi respondenci. Zapytaliśmy ich, czy aby dostać pracę (lub zmienić ją na lepszą) byłiby skłonni dojeżdżać do innej miejscowości, przeprowadzić się do innej miejscowości oraz wyjechać na granicę. Jak można było przypuszczać, im większa zmiana w życiu, tym mniejsza liczba respondentów jest gotowa ją zaakceptować (tabela 66). O ile do dojeżdżania do innej miejscowości byłoby skłonnych ponad 70% respondentów, o tyle na przeprowadzkę do innej miejscowości zdecydowałoby się nieco ponad 30%, a na wyjazd za granicę – 20% ankietowanych.

Tabela 65. Uczucia związane z myślą o ewentualnym przekwalifikowaniu się do nowego zawodu (top 6)

Odczucie	Odsetek wskazań
Niepewność	44,0%
Nadzieja	36,7%
Chęć działania	34,9%
Lęk	19,6%
Podkscytowanie	16,8%
Entuzjazm	15,0%

Skłonność do mobilność jest silnie powiązane z cechami społeczno-demograficznymi respondentów – patrz tabela 67. Gotowość do zmiany częściej deklarują mężczyźni, osoby

młodsze (im starszy respondent, tym mniejszą mobilnością się wykazuje) oraz osoby, które mają za sobą doświadczenia związane z udziałem w różnych szkoleniach i kursach.

Tabela 66. Skłonność do mobilności

Czy, aby dostać pracę (zmienić pracę na lepszą) R byłby skłonny	Odsetki wskazań					Średnia arytmetyczna ²⁰	
	zdecydowanie tak (4)	raczej tak (3)	raczej nie (2)	zdecydowanie nie (1)	TP		
Dojeżdżać do innej miejscowości	40,6	33,8	13,5	10,6	1,5	3,06	
Przeprowadzić się do innej miejscowości	14,5	15,5	34,7	32,9	2,4	2,12	
Wyjechać za granicę	9,2	13,1	23,4	51,5	2,8	1,79	
OGÓLEM	X						2,33

Tabela 67. Skłonność do mobilności a cechy respondenta

Płeć		Wiek w latach			
K	M	25-34	35-44	45-54	55-59(64)
2,24	2,41	2,60	2,33	2,27	2,00
Powiat					
kutnowski	łęczycki	łowicki	rawski	miasto S-ce	s-cki
2,42	2,34	2,30	2,30	2,33	2,15
Ukończenie kursów po I 2010 r.			Ukończenie istotnych kursów przed 2010 r.		
tak		nie		Nie	
2,48		2,25		2,28	

Ten moduł raportu kończy charakterystyka respondentów ze względu na wykonywany przez nich zawód. Na podstawie odpowiedzi badanych na pytania kwestionariusza dotyczące ich pracy zawodowej (aktualnej lub ostatniej, jaką wykonywali) dokonywaliśmy kwalifikacji badanych do poszczególnych grup Klasyfikacji Zawodów i Specjalności. Szczegółowe wyniki prezentujemy w tabeli 68.

²⁰ Wartości średnich arytmetycznych wyliczono z pominięciem odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Kategoriom odpowiedzi przypisywano wartości zgodne z symbolami w główce tabeli – im wyższa wartość średniej, tym bardziej respondenci byłiby skłonni do danego działania. Wartość średniej ogółem wyliczona została jako średnia arytmetyczna wszystkich odpowiedzi respondenta w tym pytaniu.

Tabela 68. Sytuacja zawodowa badanych wg. Klasyfikacji Zawodów i Specjalności

Kod kategorii	Nazwa kategorii	Odsetek respondentów
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	7,0%
1111	Przedstawiciele władz publicznych	0,1%
1112	Wyżsi urzędnicy administracji publicznej	0,1%
1113	Wyżsi urzędnicy władz samorządowych	1,0%
1120	Dyrektorzy generalni i wykonawczy	0,9%
1211	Kierownicy do spraw finansowych	0,1%
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0,3%
1213	Kierownicy do spraw strategicznych i planowania	0,1%
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0,5%
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0,2%
1222	Kierownicy do spraw reklamy i public relations	0,1%
1312	Kierownicy produkcji w uprawach wodnych i rybołówstwie	0,1%
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0,1%
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0,4%
1324	Kierownicy do spraw logistyki i pokrewni	0,1%
1330	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	0,1%
1341	Kierownicy w instytucjach opieki nad dziećmi	0,1%
1342	Kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej	0,1%
1344	Kierownicy w instytucjach opieki społecznej	0,5%
1345	Kierownicy w instytucjach edukacyjnych	0,1%
1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	0,3%
1412	Kierownicy w gastronomii	0,2%
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	0,2%
1431	Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i kultury	0,5%
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0,6%
–	Niesklasyfikowani	0,2%
2	SPECJALIŚCI	17,7%
2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	0,3%
2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	0,1%
2142	Inżynierowie budownictwa	0,1%
2165	Kartografowie i geodeci	0,1%
2166	Projektanci grafiki i multimedialni	0,1%
2212	Lekarze specjaliści	0,1%
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,9%
2222	Pielęgniarki specjalistki	0,8%
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,1%
2232	Położne specjalistki	0,3%
2240	Specjaliści ratownictwa medycznego	0,1%
2252	Lekarze weterynarii specjaliści	0,1%
2281	Farmaceuci	0,3%
2283	Fizjoterapeuci	0,1%
2285	Audiofonolodzy i logopedzi	0,1%
2310	Nauczyciele akademicy	0,2%
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	0,2%
2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	2,6%

Kod kategorii	Nazwa kategorii	Odsetek respondentów
2341	Nauczyciele szkół podstawowych	2,0%
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	0,9%
2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	0,2%
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	0,2%
2353	Lektorzy języków obcych	0,1%
2355	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	0,2%
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	0,7%
2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	0,5%
2413	Analitycy finansowi	0,4%
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	0,5%
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	0,9%
2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0,5%
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	0,1%
2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	0,5%
2432	Specjaliści do spraw public relations	0,1%
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0,4%
2441	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	0,1%
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	0,1%
2514	Programiści aplikacji	0,2%
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	0,4%
2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	0,1%
2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	0,2%
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	0,4%
2632	Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni	0,1%
2634	Psycholodzy i pokrewni	0,1%
2635	Specjaliści do spraw społecznych	0,1%
2642	Dziennikarze	0,1%
2643	Filolodzy i tłumacze	0,1%
2659	Twórcy i artyści gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1%
-	Niesklasyfikowani	0,8%
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	13,2%
3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	0,1%
3112	Technicy budownictwa	0,7%
3113	Technicy elektrycy	0,4%
3114	Technicy elektronicy i pokrewni	0,1%
3115	Technicy mechanicy	0,4%
3123	Mistrzowie produkcji w budownictwie	0,2%
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	0,1%
3135	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów metalurgicznych	0,1%
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,2%
3144	Technicy technologii żywności	0,3%
3212	Technicy analityki medycznej	0,2%
3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	0,1%
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	0,2%
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	0,4%
3313	Księgowi	1,6%
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	0,1%

Kod kategorii	Nazwa kategorii	Odsetek respondentów
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0,2%
3322	Przedstawiciele handlowi	0,1%
3323	Zaopatrzeniowcy	0,2%
3324	Pośrednicy handlowi	0,1%
3331	Spedytorzy i pokrewni	0,1%
3332	Organizatorzy konferencji i imprez	0,1%
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0,1%
3341	Kierownicy biura	0,2%
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	0,7%
3351	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	0,1%
3352	Urzędnicy do spraw podatków	0,1%
3353	Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych	0,2%
3355	Policjanci służby kryminalnej	0,4%
3356	Funkcjonariusze służby więziennej	0,9%
3359	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani	0,9%
3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	0,2%
3412	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	1,2%
3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	0,1%
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	0,1%
3431	Fotografowie	0,1%
3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	0,1%
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów i informacji naukowej	0,7%
3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	0,2%
3514	Technicy sieci internetowych	0,1%
3521	Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	0,3%
3522	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	0,1%
–	Niesklasyfikowani	0,4%
4	PRACOWNICY BIUROWI	5,4%
4110	Pracownicy obsługi biurowej	2,1%
4120	Sekretarki (ogólne)	0,4%
4132	Operatorzy wprowadzania danych	0,1%
4213	Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych	0,1%
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	0,1%
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0,1%
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	0,1%
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	0,2%
4227	Ankieterzy	0,1%
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	0,1%
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	0,1%
4321	Magazynierzy i pokrewni	0,9%
4323	Pracownicy do spraw transportu	0,2%
4412	Listonosze i pokrewni	0,6%
4415	Pracownicy działów kadr	0,1%
4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1%
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	19,6%
5112	Konduktorzy i pokrewni	0,2%
5120	Kucharze	0,7%
5131	Kelnerzy	0,2%
5132	Barmani	0,4%

Kod kategorii	Nazwa kategorii	Odsetek respondentów
5141	Fryzjerzy	0,5%
5142	Kosmetyczki i pokrewni	0,2%
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	0,3%
5152	Pracownicy usług domowych	0,1%
5153	Gospodarze budynków	0,5%
5165	Instruktorzy nauki jazdy	0,1%
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1%
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	0,3%
5221	Właściciele sklepów	2,3%
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	0,3%
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	7,9%
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	0,3%
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	0,2%
5245	Pracownicy stacji obsługi pojazdów	0,1%
5246	Wydawcy posiłków	0,1%
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1,3%
5311	Opiekunowie dziecięcy	0,3%
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,2%
5411	Strażacy	0,5%
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	1,8%
5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	0,3%
-	Niesklasyfikowani	0,4%
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	7,9%
6111	Rolnicy upraw polowych	1,5%
6112	Sadownicy	0,6%
6113	Ogrodnicy	0,6%
6114	Rolnicy upraw mieszanych	0,4%
6121	Hodowcy wyspecjalizowanej produkcji zwierzęcej	0,2%
6129	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1%
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	2,4%
6310	Rolnicy produkcji roślinnej pracujący na własne potrzeby	0,5%
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	1,6%
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	10,4%
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0,1%
7112	Murarze i pokrewni	1,2%
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	0,1%
7115	Cieśle i stolarze budowlani	0,3%
7116	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	0,2%
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1%
7121	Dekarze	0,1%
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	0,1%
7123	Tynkarze i pokrewni	0,2%
7126	Hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	1,0%
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1%
7131	Malarze i pokrewni	0,2%
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	0,1%

Kod kategorii	Nazwa kategorii	Odsetek respondentów
7212	Spawacze i pokrewni	0,2%
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	0,1%
7215	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	0,1%
7222	Ślusarze i pokrewni	1,2%
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	0,4%
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	0,6%
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	0,4%
7316	Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	0,1%
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	0,1%
7319	Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1%
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	0,1%
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	0,3%
7413	Monterzy linii elektrycznych	0,2%
7422	Monterzy i serwisanci sieci instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych	0,1%
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	0,4%
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	0,2%
7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	0,2%
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	0,1%
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	0,2%
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0,1%
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	0,1%
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	0,2%
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	0,6%
7543	Brakarze wyrobów przemysłowych	0,1%
-	Niesklasyfikowani	0,4%
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	8,5%
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	0,2%
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	0,1%
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0,3%
8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	0,2%
8152	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	0,1%
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	0,4%
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	0,1%
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,3%
8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	0,3%
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	0,2%
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1%
8311	Maszyniści kolejowi i metra	0,1%
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	0,5%
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	1,4%
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	0,7%
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	1,3%
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	0,1%
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	0,2%
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	0,1%
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	0,6%

Kod kategorii	Nazwa kategorii	Odsetek respondentów
–	Niesklasyfikowani	1,2%
9	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	8,6%
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,3%
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	2,0%
9121	Praczk ręczne i prasowacze	0,1%
9122	Czyszciciele pojazdów	0,1%
9214	Robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie	0,5%
9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0,2%
9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	0,9%
9321	Pakowacze	0,8%
9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	0,8%
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	0,3%
9334	Układacze towarów na półkach	0,3%
9412	Pomoce kuchenne	0,1%
9613	Zamiatacze i pokrewni	0,2%
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	0,1%
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	0,6%
9623	Odczytujący liczniki i wybierający monety z automatów	0,1%
9629	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,4%
–	Niesklasyfikowani	0,8%
TP / odpowiedź niezrozumiała		1,7%

PODSUMOWANIE

Wykształceniem wyższym legitymuje się 30% respondentów, wykształceniem policealnym – 8% badanych, wykształceniem średnim – 34% badanych, wykształceniem zasadniczym zawodowym – mniej niż 1/5 respondentów. Pozostali ukończyli naukę formalną na poziomie szkoły podstawowej lub gimnazjum. W szkołach (zasadniczych, średnich i policealnych) badani najczęściej kończyli klasy o profilu mechanicznym (niesamochodowym), rolno-spożywczym oraz ekonomiczno-administracyjnym. W szkołach wyższych największą popularnością wśród ankietowanych cieszyły się kierunki pedagogiczne, ekonomiczne oraz z zakresu marketingu i zarządzania.

Udział w jakichkolwiek kursach i szkoleniach organizowanych po styczniu 2010 roku deklaruje 35% respondentów. Szkolenia te były głównie poświęcone zagadnieniom związanym z ochroną środowiska pracy i z funduszami unijnymi. Udział w szkoleniach organizowanych wcześniej (oraz istotnych w karierze zawodowej badanych) deklaruje 51% respondentów. Najpopularniejszymi tematami szkoleń istotnych dla kariery zawodowej respondentów są te związane z kwestiami technicznymi oraz nakierowane na rozwój umiejętności miękkich.

Ponad połowa respondentów nie chce obecnie rozpoczynać nauki w żadnej szkole. Ponad 1/3 ankietowanych deklaruje, że byłaby zainteresowana w przyszłości nauką na poziomie wyższym. Najatrakcyjniejszymi dla badanych profilami studiów są te związane z zarządzaniem i administracją oraz z kształceniem. Popularne (choć w mniejszym stopniu) są również kierunki prawnicze, ekonomiczne oraz techniczne.

Chęć udziału w kursach i szkoleniach deklaruje 70% respondentów. Najatrakcyjniejszymi dla respondentów są te związane z obsługą komputera oraz kursy językowe. W pytaniu wspomaganym kartą bardzo duże odsetki wskazań otrzymały szkolenia miękkie – rozwój osobowościowy, rozwój kariery zawodowej – oraz szkolenia unijne, choć nie pojawiały się one w spontanicznych wypowiedziach ankietowanych.

Choć niemal 90% respondentów uznaje za sensowne zdobywanie wykształcenia, poczucie potrzeby doskonalenia własnych kwalifikacji towarzyszy mniejszej grupie badanych – deklaruje je ok. 60% ankietowanych

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

- A) Kwestionariusz wywiadu
- B) Karta Realizacji Badania
- C) Instrukcja dla ankietera
- D) Dokument próby